

Pressmeddelande 2012-04-25

Hjärtsjuka tror att de är friska

Endast en av tre som genomgått ballongvidgning, PCI, uppfattar informationen från vården som att de har kvar sjukdomen och att de behöver ändra sin livsstil efter ingreppet, det visar SPICI-studien från Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund.

– Nu måste informationen till patienterna ses över, vad vi säger och hur vi säger det, säger professor Joep Perk.

Statistik från det svenska hjärt-kärlregistret, Swedheart, visar att endast två av tio hjärtinfarktpatienter når de fyra viktigaste målvärdena för att undvika ett återinsjuknande: rökstopp, blodtryck, blodfetter och fysisk träning.

Statistik visar också på ett minskat deltagande i sjukhusens hjärtrehabilitering.

Med syftet att kartlägga eftervården efter ballongvidgning, beskriva patienternas kunskap och attityder till kranskärlssjukdom, och vilka livsstilsförändringar som erbjudits, har Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund genomfört en nationell studie som omfattar 10 procent av alla patienter som årligen genomgår kranskärlsinsgrepp.

1073 patienter från 29 sjukhus, varav 10 PCI-enheter, har deltagit i SPICI-studien, Study of Patient Information after Coronary Intervention. Enkäten delades ut i samband med återbesöket 6-8 veckor efter ingreppet. Frågorna rörde patienternas kunskap om kranskärlssjukdom, hur man uppfattat informationen man fått vid utskrivning och återbesök samt deltagande i sekundärpreventiva program.

Studien visar att **mer än hälften, 57 procent, anser sig vara botade direkt efter ingreppet**. Endast hälften av patienterna uppfattar att de får rådet att ändra sin livsstil och endast en minoritet säger att de tänker förändra sina levnadsvanor.

Vid återbesöket uppfattar majoriteten, **67 procent**, att de fått beskedet att de är **friska**.

69 procent har inte förbättrat sina motionsvanor.

60 procent har inte förändrat sina kostvanor.

Drygt hälften, 52 procent, anser att orsaken till kranskärlssjukdomen beror på ärftliga faktorer. Livsstilsfaktorer som mat, motion och rökning uppfattas av patienterna som klart mindre viktiga faktorer bakom hjärt-kärlsjukdomen.

- Patienterna tror att det främst är ärftlighet och ålder som orsakar förträngningarna, trots att 80 procent av alla kranskärlssjukdomar är livsstilsrelaterade. Det finns en klar brist på kunskap om bakomliggande faktorer till varför man insjuknat, det brister i information från vården och därmed får man också bristande effekt på livsstilsförändringar. Har man inte kunskapen om hur man förändrar sin livsstil så vet man ju inte vad man ska göra åt den, säger **professor Joep Perk, forskningsledare för SPICI-studien**.

- Den här undersökningen ger oss nya förutsättningar när vi ska sätta oss ned med berörda inom sjukvården för att diskutera framtidens hjärtsjukvård. Akutsjukvården för hjärtsjuka fungerar bra, men inte den livsviktiga eftervården. Nu vet vi varför. Informationen från vårdpersonal behöver förändras och närstående behöver delta vid återbesöken på sjukhusen, säger **Inger Ros, ordförande i Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund**.
- Min slutsats är att det finns betydande vinster att göra genom att ge bättre information. Vården kanske behöver få in pedagogisk kompetens, utbildare som lär oss hur man ska lära ut livsstilsförändringar. Forskningsmässigt vet vi att livsstil är minst lika viktigt som läkemedel för kranskärlspatienter, säger Joep Perk.

Information:

Inger Ros, förbundsordförande **Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund**, 073-914 51 24.

Joep Perk, professor i hälsovetenskap, 070-344 50 96.

Pelle Johansson, projektledare, **Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund**, 08-556 06 206

Ladda ned hela studien på www.hjart-lung.se

SPICI-studien

1073 PCI-behandlade (69 % svarsfrekvens. Män 74 %, kvinnor 26 %. Medianålder 66 år. Andelen i yrkeslivet 42 %) besvarade enkätfrågor om hur de uppfattat informationen från vården, vad de vet om kranskärlsjukdom och hur de tänker förändra sina levnadsvanor. Vid återbesöket, 6-8 veckor efter ingreppet hade patienterna följande uppfattning om informationen om sin sjukdom:

38 procent att de är friska och bara behöver mediciner.

29 procent att de är friska men **behöver ändra livsstil**.

27 procent att de inte är friska och behöver förändra livsstilen.

Kunskap om sjukdomsorsak efter PCI. Patienterna angav:

Ärftlighet: 52 %.

Stress: 45 %.

Ålder: 41 %.

Kost: 31 %.

Tobaksbruk: 25 %.

Motionsvanor: 22 %.

Motionsvanor efter PCI

31 procent uppger att de är mer fysiskt aktiva efter PCI än före.

57 procent uppger att de är lika fysiskt aktiva.

12 procent är mindre fysiskt aktiva efter PCI.

Information

71 procent av de tillfrågade uppger att de fick råd och uppmaningar av personalen om hur de ska förebygga framtida hjärtbesvär.

Sju av tio, 71 procent, fick **inte** information tillsammans med en anhörig eller närstående.

35 procent önskar mer information från vårdpersonalen om hur de ska undvika och förebygga framtida hjärtbesvär.

PCI – ballongvidgning

Behandling som öppnar förträngningar i blodkärl med hjälp av en kateter. Vid PCI förs en slang in i pulsådern via ljumsken eller handleden. En tunn metalltråd förs genom det trånga stället i kranskärlet. En ballong träs över tråden och placeras vid förträngningen så att kärlet öppnas upp.